

СИЛАБУС навчальної дисципліни «ПРАВознавство»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності,	204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва
Тип і назва освітньої програми	ОПП Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва
Курс, семестр	4 курс, 2 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 3, Загальна кількість годин – 90, із яких: лекцій – 16 год., практичних занять – 14 год. Форма семестрового контролю – екзамен
Мова(и) викладання	державна
ННІ / факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій Кафедра підприємництва і права
Контактні дані розробників	Викладачі: Махмудов Ханлар , д.е.н., професор Волкова Неля , к.е.н., доцент Контакти: ауд. 483, 484 (навчальний корпус 4) ✉ khanlar.makhmudov@pdaa.edu.ua ✉ volkova.nelia@pdaa.edu.ua сторінки викладачів: https://www.pdaa.edu.ua/people/mahmudov-hanlar-zeynalovych https://www.pdaa.edu.ua/people/volkova-nelya-vasylivna

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	обов'язкова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Передумовою для вивчення дисципліни «Правознавство» є досягнуті результати навчально-пізнавальної діяльності при формуванні відповідних компетентностей при вивченні предметів у загальноосвітніх навчальних закладах «Правознавство» (рівень стандарту / академічний рівень; профільний рівень) (за програмами до вересня 2018 року) або «Громадянська освіта (інтегрований курс)» і «Правознавство» (профільний рівень) (за програмами з вересня 2018 року)
Компетентності	<i>Загальні:</i> ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 3. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.
Результати навчання	РН 23. Формувати і відстоювати власну світоглядну та громадську позицію, діяти соціально відповідально та свідомо.

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)

Окрім базових правових знань, дисципліна розвиває критичне мислення, вміння аргументовано відстоювати свою позицію, ефективно комунікувати, аналізувати проблеми та працювати в команді. Студенти набувають навичок прийняття зважених рішень і відповідального ставлення до своїх

обов'язків, що є необхідними для успішної професійної діяльності та соціальної інтеграції.

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Надати здобувачам вищої освіти широких теоретичних і практичних правових знань, засвоїти найважливіші положення провідних галузей права України, сформувати у студентів правову свідомість та правову культуру. Майбутній фахівець повинен опанувати необхідний мінімум правових знань як передумови успішної виробничої діяльності

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Основи теорії права і держави
Тема 2. Конституційне право України
Тема 3. Адміністративне право
Тема 4. Цивільне право
Тема 5. Трудове право
Тема 6. Аграрне, земельне та екологічне право
Тема 7. Кримінальне право
Тема 8. Судові та правоохоронні органи України

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

словесні методи: лекція, розповідь-пояснення; бесіда; **практичні методи:** практичні роботи; робота з навчально-методичною літературою: конспектування, підготовка рефератів/презентацій; **методи формування пізнавальних інтересів:** створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації; метод відповідей на запитання і опитування думок здобувачів вищої освіти; **методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності:** роз'яснення мети навчальної дисципліни; висування вимог до вивчення дисципліни; заохочення і покарання; вказування на недоліки, зауваження; **інтерактивні методи:** дискусії, диспути; рольові і ділові ігри; **комп'ютерні і мультимедійні методи:** використання мультимедійних презентацій; **методи усного контролю:** бесіда; **методи письмового контролю:** контрольна робота; **методи самоконтролю:** самостійний пошук помилок; самоаналіз.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання

Забезпечення об'єктивності оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом застосування накопичувальної системи нарахування балів оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з кожної теми освітнього компоненту впродовж семестру та достовірної фіксації результатів оцінювання у журналі обліку аудиторної навчальної роботи та завершується екзаменом із занесенням у відомість обліку успішності.

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання наведені у Додатку до силабусу

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

- щодо термінів виконання та перескладання

Перескладання видів робіт відбувається відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/10012021polozhennyaproosvitniyprocpravlene.pdf>) та Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyarocinyuvannyarezultatvnavchannyazdobuvachivvyshchoiosvityvpaau.pdf>).

Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу деканату.

Практичні завдання, завдання із самостійної роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-30%). Здобувач вищої освіти може бути недопущеним до семестрового контролю з навчальної дисципліни у разі набрання кількості балів менше ніж межа незадовільного навчання. Кафедра на своєму засіданні приймає рішення про недопущення такого здобувача вищої освіти до семестрового контролю з відповідної навчальної дисципліни та повідомляє про це деканат, шляхом подання витягу з протоколу засідання кафедри. Декан своїм розпорядженням не допускає здобувача вищої освіти до семестрового контролю з відповідної навчальної дисципліни. Здобувач вищої освіти, який був не допущений до семестрового контролю з певної навчальної дисципліни, має підсумкову академічну заборгованість. Перескладання

	<p>поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин із дозволу деканату. Повторне проходження контрольного заходу для ліквідації підсумкової академічної заборгованості допускається не більше двох разів із навчальної дисципліни: один раз викладачеві, другий – комісії, яку формує декан факультету за участю викладачів відповідної кафедри. Отримана оцінка у разі другого повторного проходження контрольного заходу є остаточною;</p>																				
<p>- щодо академічної доброчесності</p>	<p>Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.</p>																				
<p>- щодо відвідування занять</p>	<p>У відповідності до Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/10012021polozhennyaproosvitniyprocespravlene.pdf відвідування здобувачами вищої освіти всіх видів навчальних занять є обов'язковим. Відмітка про відвідування занять здобувачами здійснюється в журналі обліку аудиторної навчальної роботи викладача. Контроль за відвідуванням здобувачами вищої освіти навчальних занять здійснює декан факультету.</p>																				
<p>- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти</p>	<p>На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Визнання набутих результатів навчання або відмова у їх визнанні. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.</p> <table border="1" data-bbox="355 1377 1513 1865"> <thead> <tr> <th>Назви тем</th> <th>Навчальна платформа</th> <th>Назва курсу</th> <th>Посилання на курс</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Тема 1. Основи теорії права і держави</td> <td>Ed-Era</td> <td>Люди та держава. Правила гри</td> <td>https://study.ed-era.com/uk/courses/course/5147</td> </tr> <tr> <td>Тема 4. Цивільне право.</td> <td>Ed-Era</td> <td>Академічна доброчесність</td> <td>https://study.ed-era.com/uk/courses/course/5131</td> </tr> <tr> <td>Тема 5. Трудове право</td> <td>Coursera</td> <td>Трудові договори</td> <td>https://www.coursera.org/learn/employment-contracts</td> </tr> <tr> <td>Тема 7. Кримінальне право.</td> <td>Ed-Era</td> <td>Корупція-off: як боротися з корупційними ризиками у вищій освіті</td> <td>https://study.ed-era.com/en_gb/courses/course/3740</td> </tr> </tbody> </table>	Назви тем	Навчальна платформа	Назва курсу	Посилання на курс	Тема 1. Основи теорії права і держави	Ed-Era	Люди та держава. Правила гри	https://study.ed-era.com/uk/courses/course/5147	Тема 4. Цивільне право.	Ed-Era	Академічна доброчесність	https://study.ed-era.com/uk/courses/course/5131	Тема 5. Трудове право	Coursera	Трудові договори	https://www.coursera.org/learn/employment-contracts	Тема 7. Кримінальне право.	Ed-Era	Корупція-off: як боротися з корупційними ризиками у вищій освіті	https://study.ed-era.com/en_gb/courses/course/3740
Назви тем	Навчальна платформа	Назва курсу	Посилання на курс																		
Тема 1. Основи теорії права і держави	Ed-Era	Люди та держава. Правила гри	https://study.ed-era.com/uk/courses/course/5147																		
Тема 4. Цивільне право.	Ed-Era	Академічна доброчесність	https://study.ed-era.com/uk/courses/course/5131																		
Тема 5. Трудове право	Coursera	Трудові договори	https://www.coursera.org/learn/employment-contracts																		
Тема 7. Кримінальне право.	Ed-Era	Корупція-off: як боротися з корупційними ризиками у вищій освіті	https://study.ed-era.com/en_gb/courses/course/3740																		
<p>- щодо оскарження результатів оцінювання</p>	<p>Відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaprooscinuivannya2023.pdf, студенти мають право оскаржувати результати поточного або семестрового контролю, якщо вони не погоджуються з отриманою оцінкою. Після оголошення результатів студент може звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо оцінки. Якщо в процесі</p>																				

обговорення не вдається вирішити спірну ситуацію, здобувач освіти має право оскаржити результати контрольних заходів.

Підставами для оскарження можуть бути випадки недотримання викладачем встановленої системи оцінювання, зазначеної в робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання, або наявність конфлікту інтересів, про існування якого студент не був і не міг бути обізнаним до проведення оцінювання. Оскаржити результат можна не пізніше наступного робочого дня після його оголошення.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Бабін І.І., Білоскурська О.В. Конституційне право : навч.-метод. пос. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 251 с.
2. Конституційне право: підручник / за загальною редакцією М.І. Козюбри./ Ю.Г. Барабаш, О.М. Бориславська, В.М. Венгер, М.І. Козюбра, А.А. Мелешевич. К.: Ваіте, 2021. 528 с.
3. Погорілко В.Ф., Шпиталенко Г.А. Правознавство: Підручник. 6-те вид., випр. і доп. К.: Каравела, 2020. 602 с.
4. Правознавство: навчальний посібник, за заг. ред. С.В. Петкова. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2020. 360 с.
5. Правознавство : навч. посіб. / М. М. Пендюра, О. Я. Лапка, А. Л. Калінюк та ін. К. : 7БЦ, 2022. 548 с.
6. Правознавство: навчальний посібник, за заг. ред. С.В. Петкова. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2020. 360 с.
7. Тертишник В.М. Конституція України. Науково-практичний коментар. Київ: Алерта, 2022. 430 с.
8. Тополевський Р. Б., Федіна Н. В. Теорія держави і права: навч. посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2020. 268 с.

Допоміжні

1. Волкова Н.В., Махмудов Х.З., Михайлова О.С. Використання аутстафінгу та аутсорсингу в українському правовому полі для розвитку торгівлі та ІТ. «Наукові інновації та передові технології» (Серія «Управління та адміністрування», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Психологія», Серія «Педагогіка»). 2024. № 9(37) 2024. С. 302 – 314.
2. Волкова Н.В., Махмудов Х.З., Михайлова О.С. Правові аспекти міжнародної торгівлі ГМО. Матеріали наукової конференції професорсько-викладацького складу Полтавського державного аграрного університету за підсумками науково-практичних досліджень в 2023 році (м. Полтава, 14-15 травня 2024 року). Полтава: РВВ ПДАУ, 2024. С. 44 – 46.
3. Волкова Н.В., Махмудов Х.З., Михайлова О.С. [Правові механізми протидії корупції в комерційній діяльності](#). *Успіхи і досягнення у науці*, № 6, 2024. С. 68 – 81. DOI: [https://doi.org/10.52058/3041-1254-2024-6\(6\)-68-80](https://doi.org/10.52058/3041-1254-2024-6(6)-68-80)
4. Волкова Н.В., Михайлова О.С., Махмудов Х.З. Правові аспекти інноваційних підходів до захисту прав споживачів. «Наукові інновації та передові технології» (Серія «Управління та адміністрування», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Психологія», Серія «Педагогіка»). 2024. № 9(37) 2024. С. 314 – 329.
5. Гринь О.Д., Донченко О.І. Правознавство : навч. посіб. / Одеса: Фенікс, 2016. 206 с. URL: https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=4&ved=2ahUKEwj5_qDv6fDkAhUrlIsKHRzSAf8QFjADegQIAxAC&url=http%3A%2F%2Ffiber.onu.edu.ua%2Fpdf%2Fdonchenko_posib.pdf&usq=AOvVaw2efRqYcsPWAUhoIPwwirjM
6. Козаченко Ю.А., Махмудов Х.З. Принцип змагальності в адміністративному судочинстві України. Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (заочна форма) «Формування та перспективи розвитку підприємницьких структур в рамках інтеграції до європейського простору». Полтава, 2020. С. 128-131.
7. Махмудов Х.З., Волкова Н.В. Правова природа та сутність концепції юридичної відповідальності. Наше право. № 1, 2024. С. 308 – 312. URL.: https://nashe-pravo.unesco-socio.in.ua/wp-content/uploads/archive/NP-2024-1/NP_2024_1_308.pdf
8. Махмудов Х. З., Козаченко Ю. А. Верховенство права як принцип господарського

судочинства в Україні. *Матеріали регіональної науково-практичної конференції «Правове регулювання суспільних відносин: актуальні проблеми та перспективи удосконалення»*. Полтава. 2018. С. 17-23.

9. Махмудов Х. З., Козаченко Ю. А. Кальян О. С. Окремі теоретико–правові питання методичного забезпечення проведення судових експертиз. *Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (заочна форма) «Формування та перспективи розвитку підприємницьких структур в рамках інтеграції до європейського простору»* (м. Полтава, ПДАА, 27 березня 2019 року). Полтава : РВВ ПДАА, 2019. С. 229-231

10. Фріман І.М., Фріман Є. М. Правознавство: навч. посіб. для студентів спец. 073- менеджмент.; Нац. металург. акад. України. Дніпро : Акцент ПП, 2019. 223 с.

11. Khanlar Makhmudov, Olena Taran-Lala, Nelia Volkova, Olena Mykhailova, Svitlana Pysarenko, Oleksandr Sen (2022). Modeling of the design of agricultural resource-saving clusters in the conditions of a threat to national security and a special legal regime. *Journal of Hygienic Engineering and Design*, Vol. 40, pp. 270-278. URL: <https://keypublishing.org/jhed/jhed-volumes/volume-40/>

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua>
2. Сайт бібліотеки Вернадського (рубрика «Наукова періодика»). URL: <http://nbuv.gov.ua/portal>
3. Сайт бібліотеки ПДАУ. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080>

**Реквізити
затвердження**

Затверджено на засіданні кафедри підприємництва і права
протокол від 1 № 3.09.2024 р.

Додаток до силябусу

**СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ**

Схема нарахування балів із навчальної дисципліни

Для денної форми навчання

Назва теми / Форма семестрового контролю	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	Розв'язування тестів	Виконання вправ на практичних заняттях	Реферат/ презентація	Екзамен	
Тема 1. Основи теорії права і держави		10			10
Тема 2. Конституційне право України		10			10
Тема 3. Адміністративне право		10			10
Тема 4. Цивільне право	5				5
Тема 5. Трудове право	5	10			15
Тема 6. Аграрне, земельне та екологічне право	5	10			15
Тема 7. Кримінальне право Тема 8. Судові та правоохоронні органи України	5		10		15
Екзамен				20	20
Разом	20	50	10	20	100

Шкала та критерії оцінювання розв'язування тестів

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	на високому рівні – здобувач демонструє розуміння сутності матеріалу, про що свідчать 90 -100 % правильних відповідей
4	на середньому рівні – здобувач демонструє знання і розуміння основних положень завдань (70 – 89 % вірних відповідей)
3	на достатньому рівні – здобувач демонструє неточні знання і розуміння основних положень матеріалу, що підтверджується 60 – 69 % вірних відповідей
2	на низькому рівні – здобувач демонструє поверхневі знання і розуміння основних положень матеріалу; має 50 – 59 % вірних відповідей, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.
1	на дуже низькому рівні – здобувач демонструє фрагментарні знання та слабе розуміння матеріалу; має менше 50 % правильних відповідей, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

Шкала та критерії оцінювання підготовки реферату/презентації

Кількість балів	Критерії оцінювання
10	на високому рівні – здобувач демонструє глибоке розуміння сутності матеріалу, логічність та самостійність у його викладі; ґрунтовно розкриває правові питання, аргументовано висловлює власну світоглядну та громадську позицію; формує переконливу аргументацію, діє соціально відповідально та свідомо; самостійно знаходить, критично оцінює й ефективно використовує різноманітні джерела юридичної інформації, у тому числі наочні; викладає матеріал структуровано й обґрунтовано, уміє узагальнювати та аналізувати вивчене; чітко дотримується вимог оформлення, використовує коректний список джерел, на високому рівні захищає роботу.
8 - 9	на середньому рівні – здобувач демонструє знання й розуміння основних положень теми, вільно викладає правові питання, застосовуючи необхідну юридичну термінологію, але подає матеріал не повністю, іноді недостатньо глибоко і переконливо обґрунтовує власну

	позицію; частково формує світоглядну позицію та діє свідомо, проте недостатньо відображає соціальну відповідальність; джерела використовуються, але їх оцінка і застосування неповні або поверхневі; матеріал має логічну структуру, однак присутні незначні помилки у викладі або оформленні; список джерел складено коректно, захист роботи проведено на задовільному рівні.
6 - 7	на достатньому рівні – здобувач демонструє неточні знання і розуміння основних положень питання; самостійно відтворює окрему частину теми, застосовуючи мінімальну юридичну термінологію, уміє дати визначення понять, аналізує зміст правових документів за простим планом; висновки неповні; наявні несуттєві помилки
4-5	на низькому рівні – здобувач демонструє поверхневі знання й мінімальне розуміння теми; репродуктивно відтворює частину навчального матеріалу, застосовує обмежену кількість юридичних термінів або взагалі не використовує їх; формування власної позиції слабе або відсутнє, аргументація непереконлива; соціальна відповідальність та свідомість майже не проявляються; використовує обмежені джерела, робить значні помилки у викладі, аналіз правових документів поверхневий, висновки слабо пов'язані з темою; оформлення роботи неповне або з численними помилками; захист роботи проведено на незадовільному рівні, відповіді поверхневі.
1-3	на недостатньому рівні – здобувач не демонструє розуміння основних положень теми, не володіє юридичною термінологією; робота містить значні помилки, відсутня логічна структура викладу, висновки не відповідають темі; джерела не використовуються або використовуються неправильно, що свідчить про відсутність сформованої позиції та соціальної відповідальності; матеріал подано безсистемно, що унеможливує оцінку формування компетентностей і досягнення програмних результатів; оформлення роботи має серйозні недоліки, захист не відбувся або проведено з грубими помилками.

Шкала та критерії оцінювання виконання вправ на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	на високому рівні розкриті питання практичного завдання; здобувач демонструє розуміння сутності матеріалу, логічність та самостійність у його викладі; аргументовано обґрунтовує свою думку, активно демонструє здатність відстоювати власну світоглядну та громадську позицію, критично оцінює ситуації та діє соціально відповідально і свідомо; дає повну, вичерпну відповідь, яка складається з правильного юридичного результату, доцільного і логічного теоретичного обґрунтування виконаних розмірковувань; вірно посилається (за необхідністю) на відповідні законодавчі та нормативні акти.
4	на середньому рівні здобувач демонструє знання і розуміння основних положень практичного завдання, але викладає матеріал не досить повно, не завжди глибоко і переконливо обґрунтовує свої думки; частково проявляє здатність відстоювати свою громадську та світоглядну позицію, проте не завжди робить це соціально відповідально; формулює визначення юридичного поняття, присутні помилки у мовленнєвому оформленні відповіді, яка складається з доцільного і логічного теоретичного обґрунтування отриманого результату; вірно посилається на відповідні законодавчі та нормативні акти, але має окремі неточності у формулюваннях.
3	на достатньому рівні здобувач демонструє неточні знання і розуміння основних положень питання; частково здатний формувати власну світоглядну позицію, але має труднощі з її обґрунтуванням, що впливає на соціальну відповідальність у відповідях; висновки неповні без розуміння необхідної нормативно-правової бази; наявні несуттєві помилки під час відповіді.
2	на низькому рівні здобувач демонструє поверхневі знання і розуміння основних положень питання; не здатний чітко формулювати та відстоювати власну громадську та світоглядну позицію, що свідчить про низький рівень соціальної свідомості та відповідальності; наявні суттєві помилки, висновки неповні без розуміння необхідної нормативно-правової бази.
1	на дуже низькому рівні здобувач демонструє практично відсутні знання і розуміння основних положень питання; відповіді містять грубі помилки, не здатний сформулювати або обґрунтувати власну світоглядну позицію, що свідчить про повну відсутність соціальної відповідальності; викладений матеріал є неповним і недостовірним, з великими помилками в обґрунтуванні та нормативно-правовій базі, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.

Шкала та критерії оцінювання екзамену

Вид завдання	Шкала оцінювання, балів	Вимоги до знань та умінь здобувачів вищої освіти
Теоретичні питання (2 питання)*	5	Здобувач повною мірою засвоїв програмний матеріал, виявляє знання основної та додаткової літератури, наводить власні міркування, робить узагальнюючі висновки, вдало наводить приклади, демонструє здатність формувати і відстоювати власну світоглядну та громадську позицію, діє соціально відповідально та свідомо.
	4	Здобувач демонструє достатньо високий рівень знань, при цьому відповідь досить повна, логічна, з елементами самостійності, але містить деякі неточності або незначні помилки, або присутня недостатня чіткість у визначенні понять; здатен обґрунтувати свою позицію та демонструє соціально відповідальне мислення, але з деякими неточностями.
	3	Здобувач володіє достатнім обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати, але не має достатніх знань для формування висновків, не завжди здатний асоціювати теоретичні знання з практичними прикладами; частково демонструє здатність до формування власної позиції та усвідомлення соціальної відповідальності.
	2	Здобувач в загальній формі розбирається в матеріалі, допускає суттєві помилки при висвітленні матеріалу, формулюванні понять, не може навести приклади; недостатньо чітко формулює свою позицію та не проявляє соціально відповідальної поведінки.
	1	Здобувач вищої освіти не володіє переважною частиною програмного матеріалу, допускає суттєві помилки при висвітленні понять, не демонструє здатності формувати або обґрунтовувати власну позицію та свідомо діяти.
	0	відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання, зокрема відсутність здатності діяти соціально відповідально та свідомо.
Максимальна кількість балів	10 балів*	
Професійно-орієнтоване (практичне завдання)	9-10	Здобувач може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою, вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань; демонструє свідоме та соціально відповідальне ставлення до виконання завдань, формує власну позицію щодо вибору шляхів виконання завдань.
	7-8	Здобувач за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання; демонструє соціально відповідальне ставлення до виконання завдань, але може мати незначні недоліки у формулюванні власної позиції.
	5-6	Здобувач має елементарні, нестійкі навички виконання завдання, демонструє початковий рівень соціальної відповідальності у процесі виконання завдань, не завжди здатен чітко сформулювати власну позицію.
	2-3	Здобувач планує та виконує частину завдання за допомогою викладача; має низький рівень самостійності, недостатньо усвідомлює соціальну відповідальність за результати діяльності.
	0-1	відсутність вирішення практичної ситуації, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти, не демонструє здатності діяти свідомо та відповідально.
Максимальна кількість балів	10 балів	
Всього	20 балів	

*екзамен складається з 2 теоретичних питань

Для заочної форми навчання

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	Виконання вправ на практичних заняттях	Розв'язування тестів	Контрольна робота	Екзамен	
Тема 1. Основи теорії права і держави	10	10			40
Тема 2. Конституційне право України					
Тема 3. Адміністративне право					
Тема 4. Цивільне право					
Тема 5. Трудове право	10	10			
Тема 6. Аграрне, земельне та екологічне право					
Тема 7. Кримінальне право					
Тема 8. Судові та правоохоронні органи України					
Індивідуальне завдання: контрольна робота	40				40
Екзамен				20	20
Разом	20	20	40	20	100

Шкала та критерії оцінювання виконання вправ на практичних заняттях

Шкала оцінювання, балів	Критерії оцінювання
9-10	на високому рівні розкриті питання практичного завдання; здобувач демонструє розуміння сутності матеріалу, логічність та самостійність у його викладі; аргументовано обґрунтовує свою думку, активно демонструє здатність відстоювати власну світоглядну та громадську позицію, критично оцінює ситуації та діє соціально відповідально і свідомо; дає повну, вичерпну відповідь, яка складається з правильного юридичного результату, доцільного і логічного теоретичного обґрунтування виконаних розмірковувань; вірно посилається (за необхідністю) на відповідні законодавчі та нормативні акти.
7-8	на середньому рівні здобувач демонструє знання і розуміння основних положень практичного завдання, але викладає матеріал не досить повно, не завжди глибоко і переконливо обґрунтовує свої думки; частково проявляє здатність відстоювати свою громадську та світоглядну позицію, проте не завжди робить це соціально відповідально; формулює визначення юридичного поняття, присутні помилки у мовленнєвому оформленні відповіді, яка складається з доцільного і логічного теоретичного обґрунтування отриманого результату; вірно посилається на відповідні законодавчі та нормативні акти, але має окремі неточності у формулюваннях.
5-6	на достатньому рівні здобувач демонструє неточні знання і розуміння основних положень питання; частково здатний формувати власну світоглядну позицію, але має труднощі з її обґрунтуванням, що впливає на соціальну відповідальність у відповідях; висновки неповні без розуміння необхідної нормативно-правової бази; наявні несуттєві помилки під час відповіді.
3-4	на низькому рівні здобувач демонструє поверхневі знання і розуміння основних положень питання; не здатний чітко формулювати та відстоювати власну громадську та світоглядну позицію, що свідчить про низький рівень соціальної свідомості та відповідальності; наявні суттєві помилки, висновки неповні без розуміння необхідної нормативно-правової бази.
0-2	на дуже низькому рівні здобувач демонструє практично відсутні знання і розуміння основних положень питання; відповіді містять грубі помилки, не здатний сформулювати або обґрунтувати власну світоглядну позицію, що свідчить про повну відсутність соціальної відповідальності; викладений матеріал є неповним і недостовірним, з великими помилками в обґрунтуванні та нормативно-правовій базі, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.

Шкала та критерії оцінювання розв'язування тестів

Шкала оцінювання, балів	Критерії оцінювання
9-10	на високому рівні – здобувач демонструє розуміння сутності матеріалу, про що свідчать 90 -100 % правильних відповідей
7-8	на середньому рівні – здобувач демонструє знання і розуміння основних положень завдань (70 – 89 % вірних відповідей)
5-6	на достатньому рівні – здобувач демонструє неточні знання і розуміння основних положень матеріалу, що підтверджується 60 – 69 % вірних відповідей
3-4	на низькому рівні – здобувач демонструє поверхневі знання і розуміння основних положень матеріалу; має 50 – 59 % вірних відповідей, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.
0-2	на дуже низькому рівні – здобувач демонструє фрагментарні знання та слабе розуміння матеріалу; має менше 50 % правильних відповідей, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

Шкала та критерії оцінювання виконання контрольної роботи

Вид завдання	Кількість балів	Критерії оцінювання
Теоретичні питання (3 питання)	9-10	Виклад матеріалу глибоко обґрунтований, логічний, переконливий. Відповідь містить власні приклади, що свідчить про творче застосування матеріалу та свідоме відстоювання власної світоглядної позиції. Студент діє соціально відповідально, демонструє розуміння громадянської позиції та свідомого ставлення до матеріалу. Відповідь стилістично та граматично правильна, чітко відображає досягнення програмних результатів навчання.
	6-8	Свідоме і повне відтворення матеріалу з деякими неточностями у другорядному матеріалі; виклад матеріалу достатньо обґрунтований, але дещо порушено послідовність викладу, що свідчить про свідоме формування та часткове відстоювання власної світоглядної позиції. Проявляється соціально відповідальне ставлення, але воно потребує більшого обґрунтування. Відповідь стилістично та граматично правильна, демонструє прогрес у формуванні програмних результатів навчання.
	3-5	Свідоме відтворення матеріалу з незначними помилками; дещо порушено логічність та послідовність викладу; недостатньо проявляється самостійність мислення, що свідчить про часткове усвідомлення світоглядної позиції та громадянської відповідальності. Соціально відповідальні аспекти або повністю відсутні, або недостатньо розкриті. Відповідь стилістично правильна, містить незначні граматичні помилки, що свідчить про певний прогрес у досягненні програмних результатів навчання.
	0-2	Несвідоме, механічне відтворення матеріалу зі значними помилками та прогалинами; судження необґрунтовані; недостатньо проявляється самостійність мислення, що свідчить про відсутність усвідомленої світоглядної та громадянської позиції, студент не демонструє соціально відповідального та свідомого ставлення до матеріалу. Відповідь містить стилістичні та граматичні помилки, що не дозволяє оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання
Максимальна кількість балів	30 балів	
Захист контрольної роботи	9-10	Відповідь чітко структурована, логічна, містить глибоко обґрунтовані судження та приклади, що свідчить про творче та свідоме застосування матеріалу. Студент демонструє чітке відстоювання своєї громадянської позиції, діє соціально відповідально та свідомо, що відповідає вимогам досягнення програмних результатів навчання.
	6-8	Відповідь добре структурована, студент демонструє обґрунтовані судження та власні приклади, що свідчить про свідоме відстоювання своєї громадянської позиції. Відповідь демонструє соціальну відповідальність і свідоме ставлення до змісту контрольної роботи, але є незначні недоліки в аргументації.
	3-5	Відповідь частково структурована, є певні обґрунтування, але власні аргументи чи приклади обмежені. Світоглядна позиція виражена недостатньо чітко, соціально відповідальні аспекти також розкриті поверхнево, що свідчить про недостатнє усвідомлення матеріалу.

	0-2	Відповідь неструктурована, необґрунтована, відсутні власні аргументи або приклади. Недостатньо проявляється самостійність мислення та не сформована чітка громадянська позиція, студент не демонструє соціальної відповідальності та свідомого ставлення до виконаної роботи.
--	-----	---

Шкала та критерії оцінювання екзамену

Вид завдання	Шкала оцінювання, балів	Вимоги до знань та умінь здобувачів вищої освіти
Теоретичні питання (2 питання)*	5	Здобувач повною мірою засвоїв програмний матеріал, виявляє знання основної та додаткової літератури, наводить власні міркування, робить узагальнюючі висновки, вдало наводить приклади, демонструє здатність формувати і відстоювати власну світоглядну та громадську позицію, діє соціально відповідально та свідомо.
	4	Здобувач демонструє достатньо високий рівень знань, при цьому відповідь досить повна, логічна, з елементами самостійності, але містить деякі неточності або незначні помилки, або присутня недостатня чіткість у визначенні понять; здатен обґрунтувати свою позицію та демонструє соціально відповідальне мислення, але з деякими неточностями.
	3	Здобувач володіє достатнім обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати, але не має достатніх знань для формування висновків, не завжди здатний асоціювати теоретичні знання з практичними прикладами; частково демонструє здатність до формування власної позиції та усвідомлення соціальної відповідальності.
	2	Здобувач в загальній формі розбирається в матеріалі, допускає суттєві помилки при висвітленні матеріалу, формулюванні понять, не може навести приклади; недостатньо чітко формулює свою позицію та не проявляє соціально відповідальної поведінки.
	1	Здобувач вищої освіти не володіє переважною частиною програмного матеріалу, допускає суттєві помилки при висвітленні понять, не демонструє здатності формувати або обґрунтовувати власну позицію та свідомо діяти.
	0	відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання, зокрема відсутність здатності діяти соціально відповідально та свідомо.
Максимальна кількість балів	10 балів*	
Професійно-орієнтоване (практичне завдання)	9-10	Здобувач може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою, вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань; демонструє свідоме та соціально відповідальне ставлення до виконання завдань, формує власну позицію щодо вибору шляхів виконання завдань.
	7-8	Здобувач за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання; демонструє соціально відповідальне ставлення до виконання завдань, але може мати незначні недоліки у формулюванні власної позиції.
	5-6	Здобувач має елементарні, нестійкі навички виконання завдання, демонструє початковий рівень соціальної відповідальності у процесі виконання завдань, не завжди здатен чітко сформулювати власну позицію.
	2-3	Здобувач планує та виконує частину завдання за допомогою викладача; має низький рівень самостійності, недостатньо усвідомлює соціальну відповідальність за результати діяльності.
	0-1	відсутність вирішення практичної ситуації, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти, не демонструє здатності діяти свідомо та відповідально.
Максимальна кількість балів	10 балів	
Всього	20 балів	

